

Znalecký posudek č. 4/2/16

Název: Znalecký posudek stavu dvou kusů jerlínu japonského (*Sophora japonica L.*) rostoucích na pozemku parcelní číslo 124 v k. ú. Litoměřice

Cíl posudku: Na základě objednávky zhodnotit:

1. Jaký je aktuální stav dvou kusů jerlínu japonského (*Sophora japonica L.*) rostoucích na pozemku parcelní číslo 124 v k.ú. Litoměřice ?
2. Návrh opatření a naléhavost opatření na dvou kusech jerlínu japonského (*Sophora japonica L.*)

Posudek vyžádal: Město Litoměřice
Mírové náměstí 15/7
412 01 Litoměřice

Zadání posudku: Objednávka č. 7/ŽP/2016

Posudek vypracoval: Ing. Martina Součková, Vlkonice 46, 257 56 Neveklov,
IČO: 04281110, DIČ: CZ7852231013, tel. 731401692,
e-mail: parky.zahrady@seznam.cz

Datum místního šetření: 20.4.2016

Datum zpracování posudku: 21.4.2016

Přílohy:

Příloha č. 1.: Výpis z katastru nemovitostí – list vlastnictví pozemku parcelní číslo 142, obec: Litoměřice, katastrální území: Litoměřice

Příloha č. 2.: Kopie katastrální mapy včetně zákresu hodnocených dřevin

Znalecký posudek obsahuje 12 stran textu a 2 strany příloh. Předává se ve dvou vyhotoveních zadavateli posudku, 1 vyhotovení posudku zůstává v archivu znalkyně.

1. Nález

1.1 Znalecký úkol

Posouzení dřevin bylo provedeno na základě objednávky číslo 7/ŽP/2016 Města Litoměřice.

Posouzení aktuálního stavu dotčených dvou kusů jerlínu japonského (*Sophora japonica L.*) bylo provedeno v rámci místního šetření na místě konaného dne 20.4.2016.

Odborné posouzení stromu bylo provedeno zhotovitelem posudku ze země v rámci výše uvedeného místního šetření.

V rámci terénního šetření byla také provedena fotodokumentace dotčené dřeviny. Fotodokumentace byla zhotovena digitálním fotoaparátem Sony alfa 700, fotodokumentace je vložena do textové části posudku, veškeré fotografie jsou archivovány u zhotovitele posudku.

1.2 Materiály pro zpracování posudku

Pro účely zpracování znaleckého posudku byly použity následující podklady:

1. objednávka číslo 7/ŽP/2016
2. výpis z katastru nemovitostí – list vlastnictví objednatel
3. kopie katastrální mapy, do níž zhotovitel zakreslil předmětný strom
4. výsledky terénního šetření ze dne 20.4.2016 včetně fotografické dokumentace
5. zákon ČNR č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny
6. vyhlášku MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona ČNR č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny (v aktuálním znění)
7. odbornou literaturu zhotovitele posudku, z níž čerpá odborná stanoviska a názory na danou problematiku:

GREGOROVÁ, B. a kol.: Poškození dřevin a jeho příčiny. 43. ZO ČSOP Praha 2006, 1. vydání, 504 s.

KOBLÍŽEK, J.: Jehličnaté a listnaté dřeviny našich zahrad a parků. Sursum Tišnov 2000, 1. vydání, 448 s.

KOLAŘÍK, J. a kol.: Péče o dřeviny rostoucí mimo les, 1. díl. ČSOP Vlašim, 1. vydání 2003

KOLAŘÍK, J. a kol.: Péče o dřeviny rostoucí mimo les, 2. díl. ČSOP Vlašim, 1. vydání 2005

PEJCHAL, M.: Hodnocení vitality stromů v městských ulicích. In: Stromy v ulicích. Sborník přednášek SZKT, Sekce péče o dřeviny, Praha 1995, 3. vydání, s. 44 – 56

SHIGO, A. L.: Modern Arboriculture. Shigo and Trees, Associates, Durham, NH 1991, 1. vydání, 423 s.

SHIGO, A. L.: A New tree Biology. Shigo and Trees, Associates, Durham, NH 1994, 6.vydání, 618 s.

SHIGO, A. L.: 100 Tree Myths. Shigo and trees, Associates, Durham, NH 1993, 1. vydání, 80 s.

SHIGO, A. L. - VOLLBRECHT, K. - HVASS, N.: Tree biology and tree care. SITAS 1987, 1. vydání, 137 s.

ÚRADNÍČEK, L. – MADĚRA, P. a kol.: Dřeviny České republiky. Matice lesnická, Písek 2001, 1. vydání, 333 s.

1.3 Vlastnické a evidenční údaje:

Výpis z katastru nemovitostí ze dne 21.1.2016 - viz **Příloha číslo 1.**

Jedná se o pozemek parcelní číslo 124 v katastrálním území Litoměřice, obec Litoměřice. Celková rozloha pozemku činí 2 141 m², způsob využití pozemku: ostatní komunikace, druh pozemku: ostatní plocha, rozsáhlé chráněné území, vlastník pozemku: Město Litoměřice, Mírové náměstí 15/7, 412 01 Litoměřice.

Kopie katastrální mapy včetně zákresu hodnocených dřevin - viz **Příloha číslo 2.**

1.4 Způsob zpracování posudku:

Nález posudku konstatuje výchozí dostupné informace a fakta zjištěná vizuálně či měřicími přístroji. Posudek dává jasné odpovědi na požadované otázky formulované zadavatelem posudku formou objednávky.

Dendrometrické veličiny byly měřeny následujícími přístroji:

- průměr kmene ve výšce 1,3 m nad zemí byl měřený běžným 5 m pásmem s přesností na cm
- výška koruny byla měřena v metrech výškoměrem
- aritmetický průměr koruny stromu byl změřen v metrech, měřený ze dvou na sebe kolmých měření – průmět je měřen běžným 5 metrovým pásmem
- ostatní biometrické charakteristiky byly zhodnoceny na základě zkušeností zpracovatele posudku v souladu s platnými zákony, prováděcími vyhláškami, normami a metodikami používanými v rámci zpracování dendrologických posudků a hodnocení dřevin rostoucích mimo les.

1.5 Popis lokality a nástin problematiky:

Hodnocené jerlínny japonské se nacházejí v ploše zeleně na pozemku parcelní číslo 124 v k.ú. Litoměřice mezi v současné době dopravně velmi zatíženou ulicí Na Valech a městskou tržnicí. Ulicí Na Valech vede vzhledem k uzavírce mostu téměř veškerá doprava v městě Litoměřice. V bezprostřední blízkosti jerlínů se nachází autobusová zastávka U Pošty, naproti, přes komunikaci Na Valech je Gymnázium, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Litoměřice, v budově se nachází i soukromá mateřská škola. V parkově upravené zelené ploše vede ve vzdálenosti cca 4 metry od paty kmene většího exempláře velmi frekventovaně využívaný chodník.

Z výše uvedeného je jasné patrné, že stromy se nachází ve velmi frekventované oblasti a to co se týče pěší, autobusové i osobní dopravy.

Celkový stav stromů je výrazně zhoršený, stromy svou přítomností akutně ohrožují své bezprostřední okolí, jejich stabilita výrazně narušená, stromy se dají označit jako havarijní. Zástupci majitele pozemku (Města Litoměřice) se obávají o bezpečnost v okolí dotčených stromů, na základě posudku se dá konstatovat, že tyto obavy jsou zcela odůvodněné.

Posudek by měl sloužit jako podklad pro kladné vyřízení žádosti o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les.

1.6 Posouzení vlivů a návaznosti okolí

Hodnocené dřeviny se nacházejí v dopravně velmi frekventovaném místě. V jejich okolí se nachází jak komunikace pro pěší, tak frekventovaná silnice s přítomností osobní i městské hromadné dopravy. V rámci zlepšení provozní bezpečnosti není možné z pádové oblasti hodnocených dřevin vyloučit pohyb osob a dopravních prostředků. Vzhledem k tomu, že v bezprostřední blízkosti se nachází Gymnázium, Střední škola a soukromá Mateřská

škola se dá předpokládat zvýšený pohyb osob a to především dětí v okolí. K těmto skutečnostem bylo přihlédnuto v rámci navrhovaných opatření.

1.7 Posouzení aktuálního zdravotního stavu a provozní bezpečnosti dřevin

Posouzení aktuálního zdravotního stavu a provozní bezpečnosti dřevin bylo zhotovitelem provedeno vizuálně ze země.

Hodnocený strom číslo 1.

Název dřeviny latinský: *Sophora japonica L.*

Název dřeviny český: jerlín japonský/ sofora japonská

Obvod kmene ve výčetní výši 130 cm nad zemí: 490 cm

Výška dřeviny: 21 m

Šířka koruny: 16 m

Věk dřeviny: cca 70 let

Sadovnická hodnota: 5 - velmi malá sadovnická hodnota

Zdravotní stav: 4 - zdravotní stav silně snížený

Vitalita: 4 - silně snížená vitalita

Provozní bezpečnost: 5 - havarijní stav

Aktuální stav dřeviny:

Hodnocený strom roste v zelené ploše na pozemku parcelní číslo 124 v katastrálním území Litoměřice. Strom roste přibližně ve středu zelené plochy ve vzdálenosti 4 metry od chodníku vedoucího parčíkem a 4 metry od chodníku při ulici Na Valech.

Jedná se o mohutný exemplář jerlínu japonského z rozsáhlými dutinami v kosterních větvích a s velkou dutinou v centrální části kmene. Koruna stromu je poměrně souměrně vyvinutá, exemplář je 21 metrů vysoký, koruna je v nejširším místě široká 16 metrů.

Kmen stromu je mírně vykloněný, ve větší výšce nad zemí pokroucený.

V centrální části kmene je otevřená dutina zasahující téměř do celého profilu kmene, dutina je v několika místech otevřená. V dutině byly v době místního šetření patrné plodnice dřevokazné houby hlívky ústřičné (*Pleurotus ostreatus*).

Stabilita dřeviny je velmi silně narušená výše zmíněnou oboustranně otevřenou dutinou v centrální části kmene, dále pak rozsáhlými dutinami v kosterních větvích. Na kosterních větvích je patrných mnoha poranění a řezných ran, některé z těchto poranění a ran vykazují známky hojení (kalusování) jiné jsou bez známk zavalování, naopak s přítomností hnileb a různě vyvinutých dutin. Většina hlavních kosterních větví ve spodní části koruny je zcela suchých a odumřelých, na kmene i kosterních větvích dochází k odlupování kůry v širokých a dlouhých pruzích, toto značí, že dotčené větve jsou suché a usychající již dlouhou dobu.

Nejenom za zhoršených zhoršených povětrnostních podmínek (silný nebo nárazový vítr, silný déšť či sněžení, případně námraza), ale i za normálního průběhu počasí hrozí zlom kmene a pád celé dřeviny, případně její části.

Dá se předpokládat, že postupně dojde k rozpadu celé koruny a pádu jednotlivých větví případně rozpadu celého kmene. Nejpravděpodobnější pádovou oblastní je chodník a komunikace Na Valech, případně chodník vedoucí parčíkem mezi ulicí Na Valech a Městskou tržnicí.

Perspektiva růstu a vývoje na stanovišti je pouze velmi krátkodobá, dá se předpokládat, že v horizontu cca 2 let by i v případě, že strom nebude skácen, došlo k jeho postupnému rozpadu a celkovému odumření.

Strom v současné době nevykazuje známky přítomnosti obsazených hnízdních dutin, hnízd ve větvích ani přítomnost chráněných živočichů.

Hodnocený strom číslo 2.

Název dřeviny latinský: *Sophora japonica L.*

Název dřeviny český: jerlín japonský/ sofora japonská

Obvod kmene ve výčetní výši 130 cm nad zemí: 260 cm

Výška dřeviny: 21 m

Šířka koruny: 10 m

Věk dřeviny: cca 70 let

Sadovnická hodnota: 5 - velmi malá sadovnická hodnota

Zdravotní stav: 4 - zdravotní stav silně snížený

Vitalita: 4 - silně snížená vitalita

Provozní bezpečnost: 5 - havarijní stav

Aktuální stav dřeviny:

Hodnocený strom roste v zelené ploše na pozemku parcelní číslo 124 v katastrálním území Litoměřice. Strom roste v bezprostřední blízkosti chodníku při komunikaci Na Valech.

Jedná se o poměrně mohutný exemplář jerlínu japonského u kterého byla v minulých letech odříznuta jedna ze dvou hlavních kosterních větvích. Po odříznutí větve vznikla rozsáhlá otevřená rána, která nejeví známky kalusování (hojení). Řezná rána je v současné době zakrytá nesouvislou stříškou.

Koruna stromu je silně jednostranná, díky odříznutí velké části je vyvinutá spíše směrem k exempláři hodnocenému pod číslem 1., vzhledem k zástinu sousedním exemplářem, je koruna mírně retardovaná. Exemplář je 21 metrů vysoký, koruna je v nejšířím místě široká 10 metrů.

Kmen stromu je ve spodní části poměrně rovný, ve vyšších partiích se potom kmen vyklání.

Stabilita dřeviny je velmi silně narušená a to především rozsáhlou řeznou ránona se známkami hniloby, retardací koruny a celkovým prosycháním.

Nejenom za zhoršených povětrnostních podmínek (silný nebo nárazový vítr, silný déšť či sněžení, případně námraza), ale i za normálního průběhu počasí hrozí zlom kmene a pád celé dřeviny, případně její části. Nejrizikovějším místem stromu je místo po odříznuté kosterní větvi, objevují se zde výrazné známky hniloby. Pádovou oblastí dřeviny je komunikace Na Valech a chodníky k této komunikaci přiléhající. V pádové oblasti dřeviny se nachází i budova a vstup do Gymnázia.

Dá se předpokládat, že postupně dojde k rozpadu o odumření dřeviny a to v horizontu několika málo let.

Perspektiva růstu a vývoje na stanovišti je pouze velmi krátkodobá, dá se předpokládat, že v horizontu cca 2 let by i v případě, že strom nebude skácen, došlo k jeho postupnému rozpadu a celkovému odumření.

Strom v současné době nevykazuje známky přítomnosti obsazených hnízdních dutin, hnízd ve větvích ani přítomnost chráněných živočichů.

1.8 Návrh zásahu

Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem doporučuji neprodlené skácení obou hodnocených dřevin a to i mimo období vegetačního klidu.

Kácení by mělo být provedeno na základě platného rozhodnutí o povolení ke kácení dřeviny rostoucí mimo les, kácení by měla provést odborná arboristická firma. V rámci kácení bude zajištěna bezpečnost ve všech dotčených plochách a v blízkém okolí.

V rámci kácení je nutné postupovat tak, aby došlo k co nejmenšímu poškození zeleně v okolí (stromů i keřů).

1.9 Posouzení naléhavosti zásahu

Vzhledem ke stavu hodnocených dřevin, který se v obou případech dá označit jako havarijní, by kácení mělo být provedeno v co nejbližším možném termínu.

Blízký termín by měl být zvolen i s ohledem na hnízdní dobu ptactva a aktivitu dalších organismů.

1.10 Metodika:

Taxon - Název dřeviny latinský: mezinárodně uznávaný vědecký název dřeviny

Název dřeviny český: odborný český název dřeviny včetně synonym

Obvod kmene ve výčetní výši 130 cm nad zemí: obvod kmene v cm ve výšce 1,3 m nad zemí

Výška dřeviny: výška stromu v metrech, měřená elektronickým výškoměrem s přesností na jednotky metrů

Šířka koruny – aritmetický průměr koruny stromu v metrech, průměr je měřený ve dvou na sobě kolmých místech

Věk dřeviny: přibližný věk dřeviny zaokrouhlený na desítky let

Stáří: kategorie 3 - dospělý jedinec – stromy pravidelně kvetoucí a plodící, kořeny, kmen a koruna dosáhly svých maximálních rozměrů, ustává výškový přírůstek, vnitřek koruny se prosvětluje. U starších dospělých stromů dochází již ke snižování velikosti koruny, růst výhonů na obvodu koruny se zpomaluje či úplně zastavuje, převažují krátké výhony.

Vitalita - kategorie 4 – silně snížená vitalita – stromy silně poškozené, respektive vykazující velmi silné odchylinky od normálu, jejich existence je ohrožena bezprostředně, nebo během poměrně krátkého období

Zdravotní stav – kategorie 4 – zdravotní stav silně snížený (zhoršený) – strom mírně labilní s podmíněnou možností zlomu částí koruny, popř. vývratu stromu, strom s mechanickým poškozením, hnilobami a dutinami na místech staticky namáhaných, s chybnými větvěními, které se mohou rozlomit, střednědobě perspektivní, hrozí-li vývrat krátkodobě perspektivní, strom lze zajistit vazbami či redukcí koruny stabilizovat

Sadovnická hodnota 5 – velmi malá sadovnická hodnota - dřeviny zdravotně i vzhledově velmi poškozené, ohrožující ostatní, odumírající, hrozící zřícením, předpoklady jejich další existence jsou minimální. Tyto dřeviny jsou určeny k okamžité likvidaci, v obnovené kompozici se s nimi neuvažuje.

Provozní bezpečnost 5 - havarijní stav, rozpadající se koruna či kmen - dřeviny u kterých se na základě vizuálního šetření dá konstatovat, že stav stromu je nestabilizovatelný a že daný jedinec představuje velké riziko selhání. Řešením stavu je buď odstranění stromu, zamezení přístupu do dopadové vzdálenosti technickou zábranou (eliminace cíle pádu) nebo ve speciálních případech u jedinců vysokého fyziologického stáří vytvoření torza metodou "přirodě blízkého řezu"

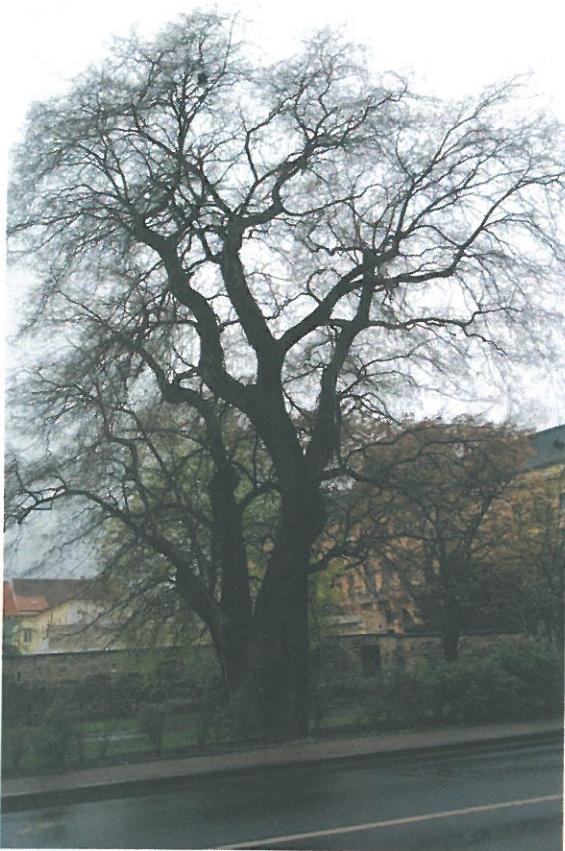
1.11 Fotodokumentace hodnocených dřevin

Celkový pohled na oba hodnocené exempláře jerlínu japonského, vlevo exemplář hodnocený pod číslem 1., vpravo exemplář hodnocený pod číslem 2., který se nachází v bezprostřední blízkosti chodníku

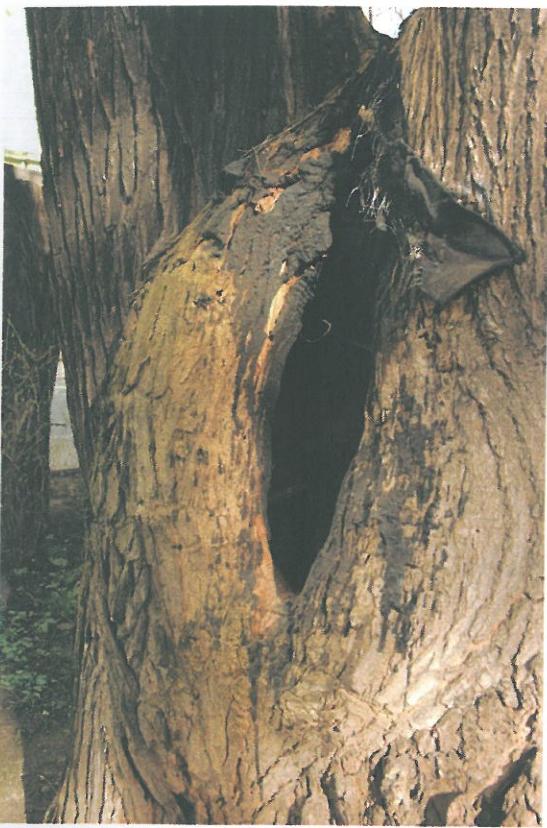
Celkový pohled na oba hodnocené exempláře jerlínu japonského, komunikace v bezprostřední blízkosti stromu, budova Gymnázia přes hlavní komunikaci, průjezd vozidel přímo pod korunami stromů

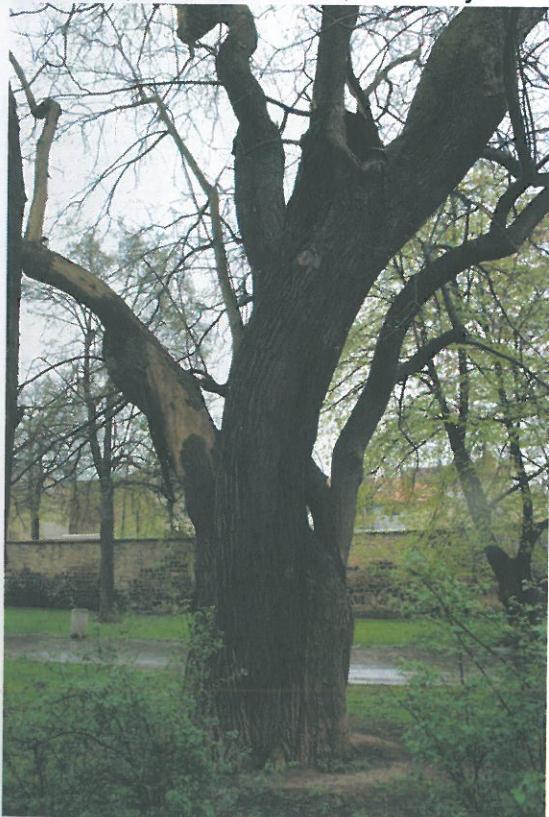
Pohled na oba hodnocené exempláře jerlínu japonského směrem od budovy Gymnázia

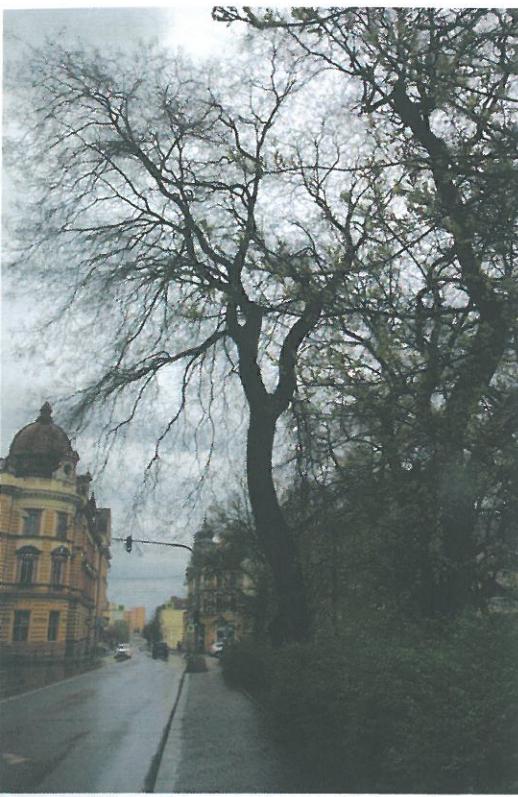
Exemplář číslo 1. - jerlín japonský, odlupující se kůra na kmene i kosterních větvích, rozsáhlé dutiny v kosterních větvích i centrální části kmene, částečně zastřešené dutiny v kosterních větvích, zhojená i nezhojená poranění a velké řezné rány na kosterních větvích

Exemplář číslo 1. - otevřená dutina ve spodní části kmene, hlíva ústřičná (*Pleurotus ostreatus*) v dutině kmene, dutina byla v minulosti překryta stříškou

Pohled na Exemplář číslo 1. směrem od komunikace - odlupující se kůra, větve ve spodní části koruny zcela suché a odumřelé, druhá fotografie znázorňuje nevhodně se křížící větve v koruně

Exemplář hodnocený pod číslem 2. rostoucí v bezprostřední blízkosti chodníku a komunikace Na Valech, silně retardovaná koruna

Exemplář hodnocený pod číslem 2. u něhož došlo ve vzdálenější minulosti k oříznutí jedné ze dvou hlavních kosterních větví, rozsáhlé poškození kmene po odříznuté větvi, na řezné ráně jsou známky hnilioby

prodložit

zádný

2. Posudek

Otázky:

1. Jaký je aktuální stav dvou kusů jerlínu japonského (*Sophora japonica* L.) rostoucích na pozemku parcelní číslo 124 v k.ú. Litoměřice ?
2. Návrh opatření a naléhavost opatření na dvou kusech jerlínu japonského (*Sophora japonica* L.)

2.1 Zhodnocení aktuálního stavu dvou kusů jerlínu japonského (*Sophora japonica* L.) rostoucích na pozemku parcelní číslo 124 v k.ú. Litoměřice

Otázky:

1. Shrnutí aktuálního stavu dvou kusů jerlínu japonského (*Sophora japonica* L.) rostoucího na pozemku parcelní číslo 124, k.ú. Litoměřice:

Jedná se o jedince dospělé až senescentní s velmi krátkodobou až nulovou perspektivou existence na stanovišti (maximálně 2 roky), jejichž vitalita i zdravotní stav jsou silně snížené, oba hodnocené exempláře se nachází v havarijním stavu a pro své okolí představují neúnosné ohrožení a to především z hlediska provozní bezpečnosti.

Jakýkoliv odborný arboristický zásah provedený na dřevinách by měl jen velmi malý vliv na zvýšení stability a zlepšení provozní bezpečnosti dřeviny, jediným řešením je pokácení dřevin.

2. Návrh a naléhavost opatření:

Na základě veškerých zhodnocených skutečností s přihlédnutím k faktorům stanoviště a provozním návaznostem, doporučuji dřeviny neprodleně pokácer. Kácení by mělo proběhnout v co nejbližším termínu (i mimo období vegetačního klidu), aby byla zajištěna bezpečnost v bezprostředním okolí stávajících stromů.

2.2 Ekologická újma, která vznikne případným pokácením dřeviny:

Dřeviny jsou ve velmi špatném zdravotním stavu, se silně sníženou vitalitou. Stabilita dřeviny je velmi výrazně narušená, provozní bezpečnost se dá označit jako havarijní.

Perspektiva růstu a vývoje na stanovišti je pouze velmi krátkodobá, pro prodloužení perspektivy růstu a vývoje dřeviny na stanovišti není možné provést žádný arboristický zásah.

Za stávajícího stavu se jedná o dřeviny s velmi malou hodnotou co se estetického a ekologického hlediska týče. Skácením hodnocených exemplářů jerlínu japonského (*Sophora japonica L.*) nedojde ke zhoršení životního prostředí v dotčené lokalitě. V prostoru parčíku po skácení hodnocených jerlínů japonských vznikne prostor pro výsadbu nových perspektivních stromů.

Ve Vlkonicích dne 21.4.2016

Martina Součková

..... Ing. Martina Součková

Znalecká doložka:

Znalecký posudek jsem podala jako znalec jmenovaný rozhodnutím předsedy Krajského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2015 pod č. j. Spr 4098/2014 pro obor zemědělství, odvětví ovocnářství a zahradnictví se specializací dendrologie, sadovnictví, květinářství.

Znalecký posudek byl zapsán pod pořadovým číslem 4/2/16 ve znaleckém deníku.

Znalečné a náhradu nákladů (náhradu mzdy) účtuji podle připojené likvidace na základě dokladu č. 04/16 .

Ve Vlkonicích dne 21.1.2016

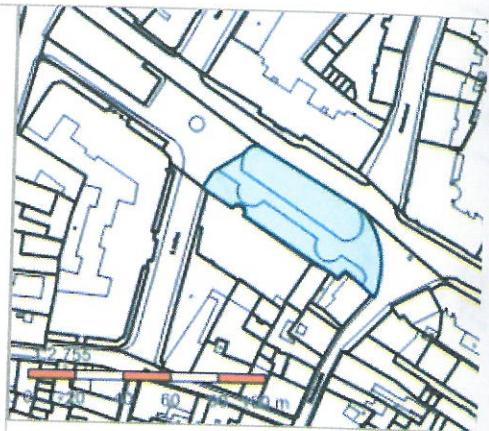
Martina Součková

..... Ing. Martina Součková

Informace o pozemku

Parcelní číslo:	<u>124</u>
Obec:	<u>Litoměřice [564567]</u>
Katastrální území:	<u>Litoměřice [685429]</u>
Číslo LV:	<u>1</u>
Výměra [m ²]:	2141
Typ parcely:	Parcela katastru nemovitostí
Mapový list:	DKM
Jrčení výměry:	Graficky nebo v digitalizované mapě
Působ využití:	ostatní komunikace
Druh pozemku:	ostatní plocha

lastníci, jiní oprávnění

lastnické právo

Město Litoměřice, Mírové náměstí 15/7, Litoměřice-Město, 41201 Litoměřice

Podíl

účeb ochrany nemovitosti

účev

zásahlé chráněné území

nam BPEJ

cela nemá evidované BPEJ.

omezení vlastnického práva

ou evidována žádná omezení.

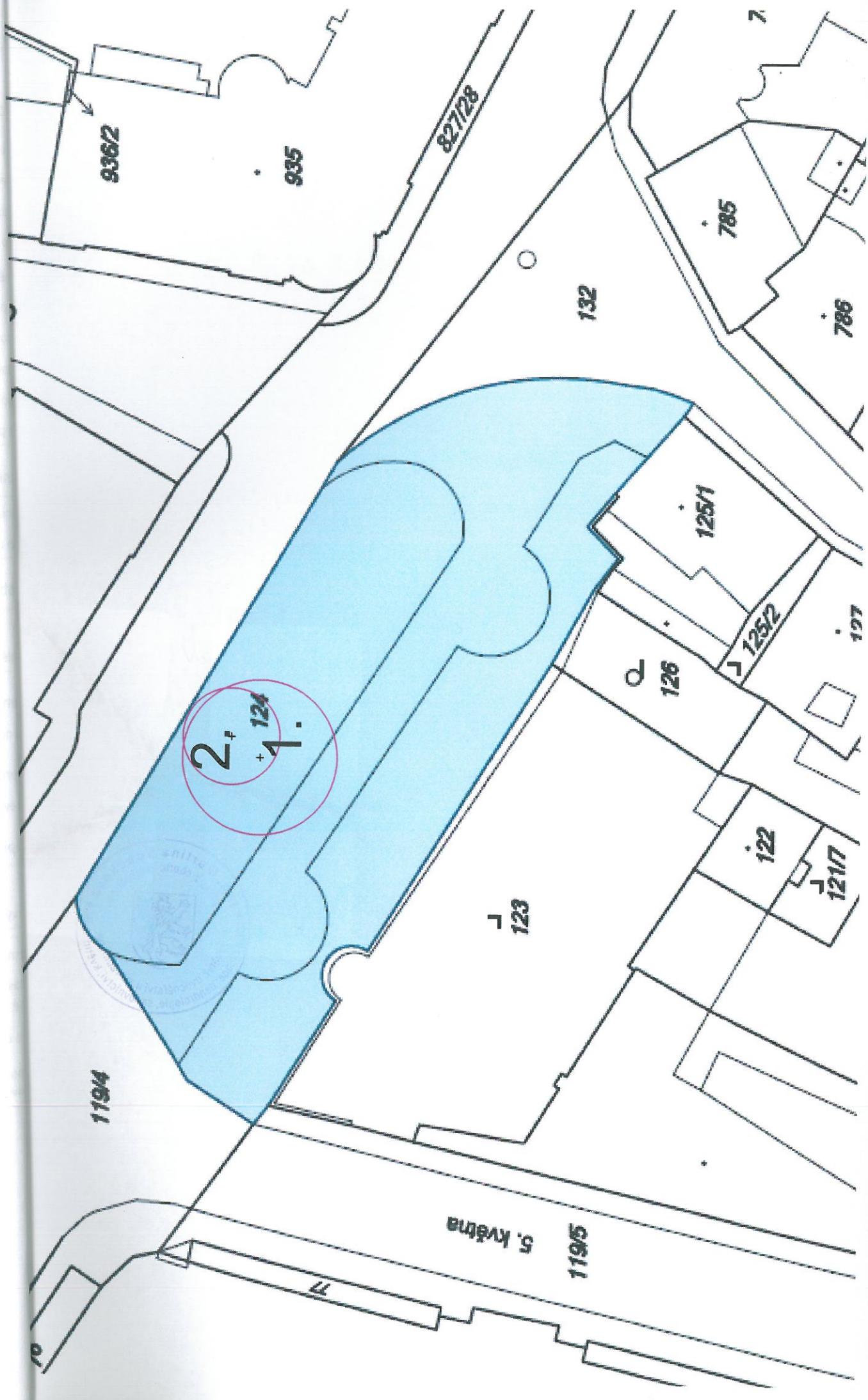
zápis

na výměr obnovou operátu

Řízení, v rámci kterých byl k nemovitosti zapsán cenový údaj

nemovitost je v územním obvodu, kde státní správu katastru nemovitostí ČR vykonává [Katastrální úřad pro Ústecký kraj, Katastrální výšte Litoměřice](#).

zené údaje mají informativní charakter. Platnost k 21.04.2016 09:00:00.

Gard Martin

